

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

LAS "Od Pohorja do Bohorja"

STRATEGIJA VZPOSTAVITVE KRATKE DOBAVNE VERIGE EKOLOŠKIH PRODUKTOV NA OBMOČJU LAS OD POHORJA DO BOHORJA

Projekt: Vzpostavitev kratke dobavne verige ekoloških produktov na območju
LAS od Pohorja do Bohorja

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

LAS "Od Pohorja do Bohorja"

KAZALO

Vsebina

KAZALO	2
1. OPIS STANJA	3
2. KRATKE NABAVNE VERIGE V JAVNIH ZAVODIH V SLOVENIJI.....	5
2.1 ZAKONODAJA	5
2.2 KRATKE OSKRBOVALNE VERIGE IN ZELENO JAVNO NAROČANJE.....	6
3. STANJE KRATKIH NABAVNIH VERIG NA PODROČJU LAS OD POHORJA DO BOHORJA	9
3.1 IDENTIFIKACIJA STANJA.....	9
3.1 ANALIZA PONUDNIKOV LOKALNE HRANE NA OBMOČJU LAS OD POHORJA DO BOHORJA.....	9
3.2 POTENCIALNI POVPRŠEVALCI NA OBMOČJU LAS OD POHORJA DO BOHORJA	10
4. SWOT ANALIZA	11
5. RAZVOJNE MOŽNOSTI VZPOSTAVITVE KRATKE PREHRAMBENE VERIGE.....	12

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

1. OPIS STANJA

Analiza stanja je nastala tekom projekta **Vzpostavitev kratke dobavne verige ekoloških produktov na območju LAS od Pohorja do Bohorja**, ki je bil odobren na podlagi 1. javnega poziva LAS »Od Pohorja do Bohorja« za leto 2020, sklad EKSRRP.

V skladu z navedbami v SLR¹ (str. 31) »ohranjena narava in oddaljenost od večjih urbanih središč, daje območju LAS priložnost za razvoj kmetijstva. Narašča zanimanje za ekološko kmetijstvo, vendar je sodelovanje med velikimi in malimi ponudniki še precej nerazvito in bo potrebno povezovanje še naprej spodbujati in krepiti«. Tu vidimo partnerji v projektu naš doprinos k lokalnemu okolju zato smo se v okviru projekta povezali v inovativno partnerstvo, ki lahko v okolju doprinese k učinkovitejšemu prenosu informacij med ponudniki lokalne hrane in odjemalci (predvsem javnimi zavodi in tudi drugimi organizacijami) ter s tem omogoči učinkovitejšo oskrbo lokalnega prebivalstva z lokalno hrano. Pri vzpostavitvi oskrbe lokalnih potrošnikov s hrano iz lokalnega okolja so bile na območju zaznane številne pomanjkljivosti, pri tem je bil zaznan še posebej pereč problem na področju oskrbe javnih zavodov in drugih organizacij (turistični ponudniki, terme, podjetja ipd.). Problem pa izhaja predvsem iz dejstva, da domača pridelava ni primerno organizirana in je kot taka razdrobljena.

Z analizo bomo pregledali dobre prakse na območju Slovenije, ki so že bile vzpostavljene ter na podlagi intervjujev z različnimi ponudniki in povpraševalci na podlagi SWOT analize podati priporočene ukrepe, ki bi pripomogli za vzpostavitev kratke dobavne verige na območju LAS od Pohorja do Bohorja. Podlaga za izdelavo analize so pridobljene in zbrane informacije s strani partnerjev ter drugih zbranih podatkov, ostale informacije pa so zbrane s pomočjo anket.

Pridelava in poraba hrane sta povezani z različnimi področji. Njen porabnik je celotna družba, zato je vpeta in zanimiva za različne politike. Pomemben porabnik hrane so javni zavodi, ki delujejo v okviru države. V zadnjem času so v medijih v porastu razprave o tem, v kolikšni meri in po katerih poteh lokalno pridelana hrana prispe v javne zavode. V teh ustanovah se namreč prehranjujejo najranljivejše skupine prebivalstva, to so otroci, mladostniki, starejši in bolniki. Pomembno je, da ti uživajo kakovostno in zdravo hrano.

Hrana, večinoma lokalnega izvora, preko kratke prehranske verige prispe od pridelovalca do potrošnika s čim manj posredniki in v najkrajšem možnem času. S takšnim pristopom

¹ VIR: STRATEGIJA LOKALNEGA RAZVOJA ZA LOKALNO AKCIJSKO SKUPINO »OD POHORJA DO BOHORJA«. Dostopno na: https://www.las-pohorje-bohor.si/f/docs/Razpisi_1/SLR_LAS-Od-Pohorja-do-Bohorja_2.pdf

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

potrošniki uživajo bolj kakovostno hrano, hkrati pa tako podpremo okoliške kmete. Države, tudi Slovenija, skušajo s promocijo povečati porabo lokalno pridelane hrane, in sicer predvsem v javnih zavodih, na katere lahko z različnimi spodbudami tudi neposredno vplivajo².

Zadostna lokalna pridelava, predelava in poraba hrane je ob nizki stopnji samooskrbe s kmetijskimi pridelki in proizvodi v Sloveniji pomembna predvsem zaradi:

- zagotavljanja državne varnosti za obdobje ekonomskih kriz;
- zmanjšanja odvisnosti od zunanje trgovine, kar je pomembno predvsem v času motene oskrbe (pričakovano večje nihanje cen kot posledica globalizacije in nadaljnje liberalizacije na področju kmetijstva, večjega in spremenjenega povpraševanja, gibanja cen energentov, pogostejših ekstremnih vremenskih pojavov in s tem povezanih letin ter zalog, večje rabe surovin v proizvodnji biogoriv itd.);
- urejenosti in obdelanosti podeželja ter ohranjanja delovnih mest na podeželju;
- zmanjšanja revščine in družbene neenakosti;
- varovanja okolja (dolgi transporti živil, povečani uporabi embalaže in dodajanju umetnih barvil ter konzervansov);
- izboljšanja zdravja prebivalstva zaradi uživanja kakovostnejše hrane (višja hranilna vrednost, višja vsebnost vitaminov)³.

Na območju LAS od Pohorja do Bohorja se nahajajo naslednji javni zavodi:

- vrtci,
- osnovne šole,
- srednje šole,
- domovi starejših občanov.

Prav tako se na našem območju nahaja tudi nekaj večjih turističnih kompleksov Hotel Rogla, Terme Zreče, ki smo jih prav tako vključili v raziskavo.

² VIR: Godec K. Vključevanje javnih zavodov v kratke prehranske verige. Magistrsko delo. 2019

³ VIR: Pomen lokalne hrane in načelo kratkih verig v dobavi živil. Dostopno na:

<https://www.gov.si teme/pomen-lokalne-hrane-in-nacelo-kratkih-verig-v-dobavi-zivil/>

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

2. KRATKE NABAVNE VERIGE V JAVNIH ZAVODIH V SLOVENIJI

2.1 ZAKONODAJA

Po Zakonu o zavodih so javni zavodi v Republiki Sloveniji (v nadaljevanju RS) organizacije, ki se ustanovijo za opravljanje dejavnosti vzgoje in izobraževanja, znanosti, kulture, športa, zdravstva, socialnega varstva, otroškega varstva, invalidskega varstva, socialnega zavarovanja ali drugih dejavnosti, če cilj opravljanja dejavnosti ni pridobivanje dobička. Ustanovijo jih lahko republika, občine, mesto in druge z zakonom pooblašene javne pravne osebe.⁴

ZJN-3 opredeljuje obvezna ravnanja naročnikov in ponudnikov pri naročanju blaga, storitev oziroma gradenj. Naročniki morajo dobavitelje blaga, izvajalce storitev ali gradenj praviloma izbrati v postopku javnega naročanja, ki ga izvedejo takrat, kadar določenega blaga, storitev ali gradnje ne morejo dobaviti ali izvesti z lastnimi kapacitetami. Postopek javnega naročanja je namenjen predvsem zagotavljanju gospodarne, učinkovite in transparentne porabe javnih sredstev brez dajanja neosnovane prednosti posameznim ponudnikom. Te cilje se praviloma doseže s transparentnim odpiranjem konkurence, torej z objavo razpisne dokumentacije in povabila k oddaji naročila na portalu javnih naročil oziroma v Uradnem listu EU. Zahteve za dodelitev naročila – tehnične specifikacije, pogoje za ugotavljanje sposobnosti, ki se oblikujejo kot razlogi za izključitev oziroma pogoji za sodelovanje, pa tudi merila za oddajo javnega naročila in druge elemente naročila, morajo naročniki opredeliti jasno in vnaprej. Oblikovani morajo biti tako, da ne ustvarjajo kakršnekoli podlage za diskriminacijo, da so sorazmerni in povezani s predmetom javnega naročanja ter da jih je mogoče preveriti na objektivni način.

Z oblikovanjem javnega naročila v več manjših sklopov naročnik pridelovalcem in manjšim ponudnikom omogoči, da sodelujejo pri izvedbi javnega naročila. K takšnemu načinu oddaje naročila ob upoštevanju temeljnih načel javnega naročanja, zlasti načela gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti in načela zagotavljanja konkurence med ponudniki, napotuje tudi 73. člen ZJN-3. Kljub navedenemu pa je nujno združevanje ponudnikov, saj naročnik zaradi učinkovitosti upravljanja pogodbe le-te ne more skleniti z neomejenim številom ponudnikov. Priporoča se, da se ponudniki združujejo, saj lahko na ta način zagotovijo obsežnejši nabor artiklov, večje količine in ugodnejše cene.

⁴ Vir: Zakon o zavodih: Dostopno na: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO10>

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Vse zahteve, ki jih javni naročnik vključi v razpisno dokumentacijo, morajo biti vsebinsko utemeljene in ne smejo zgolj zaradi zasledovanja načela kratkih verig in samooskrbe omejevati tujih ponudnikov pri oddaji ponudbe za posamezno javno naročilo. Kadar se naročnik sklicuje na konkretno blagovno znamko, sorto ali podobno, mora v razpisni dokumentaciji izrecno navesti, da so dopustna tudi »enakovredna« živila, pri čemer je ključno, da naročnik navede tudi elemente, na podlagi katerih se enakovrednost živil presoja.

Pri javnem naročanju živil si naročnik lahko pomaga s spletno aplikacijo Katalog živil za javno naročanje. Aplikacijo je pripravila Gospodarska zbornica Slovenije – Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij v sodelovanju s Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije in Zadružno zvezo Slovenije. Dostopna je na povezavi <https://www.katalogzivil.si/>.⁵

2.2 KRATKE OSKRBOVALNE VERIGE IN ZELENO JAVNO NAROČANJE

Zakon o javnem naročanju omogoča boljše uveljavljanje **načela kratkih dobavnih verig**, saj se lahko več živil nabavi **neposredno pri pridelovalcih/predelovalcih**. Načelo kratkih dobavnih verig omogoča, da:

- naročnik iz postopka javnega naročanja izloči enega ali več sklopov, vsakega v vrednosti do 80.000 evrov brez DDV;
- vrednost vseh izločenih sklopov živil skupaj lahko predstavlja največ 20 % vrednosti celotnega javnega naročila.

Prav tako zakon določa, da naročnik pri merilih za izbiro ponudbe pri naročanju živil prednostno upošteva živila, ki so:

- v shemah kakovosti (ekološko, izbrana kakovost, druge sheme višje kakovosti);
- proizvedena po nacionalnih predpisih o kakovosti živil;
- trajnostno pridelana in predelana in je zagotovljena višja kakovost živil z vidika večje svežine ali nižjih okoljskih obremenitev pri prevozu.

⁵ Vir: MGRT, Priporočila za javno naročanje živil. 2019. Dostopno na:

https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwjN1PCs3IH2AhV1RvEDHb4dDcYQFnoECAUQAQ&url=https%3A%2F%2Ffej.gov.si%2Fdam%2Fjcr%3Af00e14b0-5f03-49f2-ae60-0459b0e0f1cd%2FPRIPOROCILA%2520ZA%2520JAVNO%2520NAROCANJE%2520ZIVIL_november%25202019.pdf&usg=AOvVaw3lbQNw-1HFDv4qrtpkeW6C

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Kakovostni vidik pri naročanju tovrstnega blaga je torej vedno upoštevan. Poleg tega Uredba o Zelenem javnem naročanju določa, da mora javno naročilo vsebovati:

- najmanj 15 % ekoloških živil;
- najmanj 15 % živil iz drugih shem kakovosti⁶.

Kratka veriga pomembno vpliva na kakovost obroka, ki je postavljen na mizo. S krajšanjem poti med pridelovalci in potrošniki se bistveno zmanjša ogljikov odtis na okolje, kmetijski pridelki in izdelki pa, zaradi obiranja v polni zrelosti in kratkega časa od obiranja do priprave jedi in postrežbe, ohranijo svežino in visoko prehransko vrednost.

Glede samooskrbe, zagotavljanja kratkih verig pri živilih in trajnostnega kmetovanja danes, ob močno prisotni globalizaciji tržišča v Priporočilu za javno naročanje živil nadalje ugotavljajo, da se za ranljive populacije, ki se prehranjujejo v javnih zavodih (šole, vrtci, domovi za ostarele, bolnišnice), dobavlja še vedno premalo kakovostnih živil, ki so pridelana v neposredni bližini potrošnika. To pa ni v skladu s cilji Resolucije o nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje 2015–2025, ki zagovarja trajnostno oskrbo z živili oziroma zagotavljanje dostopnosti do kakovostne in zdravju koristne hrane.

Priporočila za javno naročanje živil priporočajo možnosti nabave sezonske, lokalne in ekološke hrane ter hrane iz shem kakovosti, kar je pomembno za ranljivejšše skupine (otroke, mladostnike in starostnike, doječe matere, nosečnice).

Pri javnem naročanju živil v **javnih zavodih** (vrtci, šole, bolnice in domovi za starejše) priporočamo, da se upoštevajo načela, merila in pogoji, ki zagotavljajo, da bo hrana kakovostna, zdrava in uravnotežena. Potrošnik v trgovini se lahko sam odloči, ali bo izbral živilo pred pretečenim ali po pretečenem roku minimalne trajnosti, ranljive populacije v javnih zavodih pa možnosti izbire nimajo⁷.

ZJN-3 z namenom skrajšanja dobavne verige omogoča izločitev precej obsežnega dela naročila. 73. člen ZJN-3 ureja razdelitev javnega naročila na sklope na podlagi katerega je mogoče pri javnem naročanju uresničevati načelo kratkih verig: »(5) Ne glede na 21. člen tega

⁶ Vir: Pomen lokalne hrane in načelo kratkih verig v dobavi živil. Dostopno na: <https://www.gov.si teme/pomen-lokalne-hrane-in-nacelo-kratk-ih-verig-v-dobavi-zivil/>

⁷ Vir: Pomen lokalne hrane in načelo kratkih verig v dobavi živil. Dostopno na: <https://www.gov.si teme/pomen-lokalne-hrane-in-nacelo-kratk-ih-verig-v-dobavi-zivil/>

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

zakona lahko naročnik odda javna naročila za posamezne izločene sklope brez uporabe postopkov iz tega zakona, če je ocenjena vrednost izločenih sklopov brez DDV nižja od 80.000

za blago ali storitve, vendar skupna vrednost sklopov, oddanih brez uporabe tega zakona, ne sme presegati 20 odstotkov skupne vrednosti vseh sklopov, na katere je bila razdeljena predlagana pridobitev podobnega blaga ali predlagana izvedba storitev.«.

Naročnik, ki želi pri javnem naročanju uveljaviti načelo kratkih verig, mora ta vidik upoštevati že v prvih fazah postopka javnega naročanja. Naročnik mora ob upoštevanju števila učencev/dijakov/oskrbovancev in jedilnika oceniti vrednost naročila ter vrsto in količino živil. Pogosto se naročila živil oblikujejo po sklopih (mleko in mlečni izdelki, žita in mlevski izdelki, meso, sadje in zelenjava itd.). Naročnik lahko sklope oblikuje tudi tako, da v posamezen sklop združi tista živila, za katera je na voljo lokalna ponudba. Oblikuje se eden ali več takih sklopov. Iz vsakega posameznega sklopa se lahko izloči živila v vrednosti do 80 tisoč evrov pod pogojem, da vsa izločena živila predstavljajo do 20 % vrednosti vseh živil. To javnim zavodom omogoča povečano naročanje lokalne hrane. Za določanje ocenjene vrednosti javnega naročila naročnik izvede tržno analizo oziroma upošteva cene iz predhodne pogodbe oziroma okvirnega sporazuma, valorizirane glede na indeks rasti cen, kar lahko naredi tudi s Katalogom živil za javno naročanje (<https://www.katalogzivil.si>)⁹.

⁸ Vir: MGRT, Priporočila za javno naročanje živil. 2019. Dostopno na:
https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwjN1PCs3IH2AhV1RvEDHb4dDcYQFnoECAUQAQ&url=https%3A%2F%2Ffej.gov.si%2Fdam%2Fjcr%3Af00e14b0-5f03-49f2-ae60-0459b0e0f1cd%2FPRIPOROCILA%2520ZA%2520JAVNO%2520NAROCANJE%2520ZIVIL_november%25202019.pdf&usg=AOvVaw3lbQNw-1HFDv4qrtpkeW6C

⁹ Vir: MGRT, Priporočila za javno naročanje živil. 2019. Dostopno na:
https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwjN1PCs3IH2AhV1RvEDHb4dDcYQFnoECAUQAQ&url=https%3A%2F%2Ffej.gov.si%2Fdam%2Fjcr%3Af00e14b0-5f03-49f2-ae60-0459b0e0f1cd%2FPRIPOROCILA%2520ZA%2520JAVNO%2520NAROCANJE%2520ZIVIL_november%25202019.pdf&usg=AOvVaw3lbQNw-1HFDv4qrtpkeW6C

3. STANJE KRATKIH NABAVNIH VERIG NA PODROČJU LAS OD POHORJA DO BOHORJA

3.1 IDENTIFIKACIJA STANJA

Kot je navedeno v Priročniku za vzpostavitev kratke dobavne verige¹⁰, je najboljša opcija za ponudnike določenega območja, da se povežejo v skupno prodajo, saj edino na ta način lahko postanejo resnejši partner odjemalcev, prav tako s tem lahko zagotovijo obsežnejši nabor artiklov, večje količine in ugodnejše prodajne cene. Posamezniki se na trgu namreč težko pogajajo z odjemalci individualno in pri tem vsekakor izposlujejo prenizke prodajne cene, torej nižje kot če bi se pogajali združeni. Da bi se pa hitro vzpostavila partnerska kratka dobavna veriga, je vsekakor smiselno, da se tega loti že vzpostavljena skupina proizvajalcev, ki je na trgu že aktivna in preko katere že tržijo svoje proizvode lokalni in drugi ponudniki.

Obstoječe kmetijske zadruge in drugi organizirani ponudniki, na posameznih območjih po Sloveniji, predstavljajo dobro podlago, da se hitro povežejo z odjemalci (predvsem javnimi zavodi, ...), saj imajo že utečeno skupno prodajo, odjemalci pa jim bodo tudi prej zaupali.

Tako je smiselno, da pride pobuda za sodelovanje od organizirane skupine proizvajalcev, ki na terenu pogleda potencialne odjemalce in se z njimi poveže, ter prične na njeno pobudo z izvajanjem aktivnostmi, ki lahko pripeljejo do rezultatov, to je vzpostavljeno širše sodelovanje preko partnerstva v kratki verigi ter s tem učinkovitejše prodaje lokalnih proizvodov.

3.1 ANALIZA PONUDNIKOV LOKALNE HRANE NA OBMOČJU LAS OD POHORJA DO BOHORJA

Kratka veriga pomeni, da hrana od njive do krožnika potuje najkrajši možen čas, poleg tega pa pri prodaji tudi niso prisotni številni posredniki (trgovci), kar bi povzročalo drobljenje učinkov in s tem slabši izplen za ponudnike. Pomembno je pa tudi, da je zaradi kratkih poti in krajših časov manipulacije (prevozi, skladiščenja) hrani zagotovljena svežost ter višja hranilna vrednost, zaradi česa ima hrana višjo dodano vrednost¹¹.

¹⁰ Vir: Priročnik za kratke dobavne verige. Skupina vrtovi Panonski z.o.o.. 2018.

¹¹ Vir: Priročnik za kratke dobavne verige. Skupina vrtovi Panonski z.o.o.. 2018.

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Z identifikacijo lokalnih ponudnikov varne in kakovostne hrane se vzpostavi baza obstoječe ponudbe celotnega območja, ki je na razpolago za koriščenje s strani javnih zavodov in organizacij. To smo si tekom projekta prizadevali narediti na naši spletni strani www.ekoveriga-pohorjebohorje.com. Prav tako bo seznam poslan vsem zainteresiranim zavodom in organizacijam in jim bo služil pri izvedbi prve faze – analiza ponudbe na trgu. V ta namen smo izvedli seminar na občini Zreče, kamor so bili vabljeni zainteresirani ponudniki in povpraševalci.

Pomagali smo si tudi s seznamom ponudnikov, ki je objavljen na spletni strani Rogla – Pohorje (<https://www.rogla-pohorje.si/>) je dostopen seznam kmetij na področju Rogle in Pohorja, ki ponujajo lokalno hrano.

3.2 POTENCIALNI POVPRASHVALCI NA OBMOČJU LAS OD POHORJA DO BOHORJA

Pri analizi povpraševanja po lokalni hrani s strani javnih zavodov in večjih organizacij smo zbrali naslove potencialnih povpraševalcev, ki smo jim poslali seznam ponudnikov. Seznane smo poslali vrtcem, osnovnim šolam, srednjim šolam in domovom starejših občanov in turističnim kompleksom na območju od Pohorja do Bohorja.

Glede na dejstvo, da je po celi Sloveniji stanje glede javnega naročanja podobno, nismo še enkrat izvajali anket, ampak smo pregledali literaturo, ki že obstaja na trgu. Na osnovi številnih pogovorov z naročniki hrane v javnih zavodih na Ministrstvo za kmetijstvo, da pri njih obstaja velik interes, da se sistem naročanja uredi tako, da bi z razpoložljivimi sredstvi uspeli za svoje varovance zagotoviti kakovostno hrano po načelu kratkih verig¹².

¹² Vir: Uveljavitev načela kratkih verig v sistemu javnega naročanja. Dostopno na: http://arhiv2014.skupnostobcin.si/fileadmin/sos/datoteke/pdf/CASOSPIS/caSOSpis_stevilka_9_PRESS.pdf

4. SWOT ANALIZA

V SWOT ANALIZI so povzete prednosti, slabosti, nevarnosti in priložnosti vzpostavitve kratke nabavne verig na področju LAS od Pohorja do Bohorja.

PREDNOSTI	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - promoviranje uživanja lokalno pridelane Hrane s strani države (Tradicionalni slovenski zajtrk, Lokalna kakovost) - povečanje zavedanja o lokalni hrani v zadnjih letih - kakovost in okusnost lokalne hrane od zvožene 	<ul style="list-style-type: none"> - nezadostne količine oz. razdrobljena ponudba (manjše kmetije) - cena - sezonskost - dostava - nepoznavanje lokalnih predelovalcev - preobremenjenost vodij prehrane - javni razpis - zapleteni postopki za kmete (odprt e račun)
NEVARNOSTI	PRILOŽNOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - opuščanje kmetovanja (mladi si delo najdejo drugje, tudi čez mejo) - premalo znanja med ponudniki za uspešen tržni nastop - v okolju manjka povezovalni člen med ponudbo in povpraševanjem, ki bi omogočal prenos informacij med inštitucijami, ki povprašujejo po hrani ter med proizvajalci/ponudniki lokalne hrane 	<ul style="list-style-type: none"> - povezovanje kmetij s skupno ponudbo – skupni nastop na trgu - dostava s pomočjo kombija (Gričnik) - ponujanje produktov izven sezone (suho sadje, marmelada) - sprememba zakonodaje (lokalna prehrana se izključi iz javnega naročanja) - razvoj sistema, ki omogoča plasiranje kakovostne lokalne hrane do omenjenih inštitucij

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

LAS "Od Pohorja do Bohorja"

5. RAZVOJNE MOŽNOSTI VZPOSTAVITVE KRATKE PREHRAMBENE VERIGE

UKREPI:

- Glede na dejstvo, da na območju LAS od Pohorja do Bohorja ne obstaja združenje oz. organizacija, ki prevzema koordinacijo med ponudniki in povpraševalci po lokalni hrani, smo zato tekom projekta naredili spletno stran, kjer bomo še naprej sprejemali ponudbo kmetij, da jo vključimo na stran. Imamo domeno zakupljeno do 2023. Glede na interes jo lahko podaljšamo. Prav tako bomo sezname poslali vsem zainteresiranim javnim zavodom. To omogoča malim kmetijam, da oddajo skupno ponudbo javnim zavodom.

Eko Veriga Pohorje-Bohor Domov O projektu Partnerji Novice Ponudba kmetij Kontakt

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

- Prizadevali si bomo, da se bo veriga ohranila in krepila na dolgi rok. Pri tem je potrebno omeniti tudi dejstvo, da ekološko kmetovanje še ni zelo razširjeno na območju.
- Razvoj lokalnih blagovnih znamk: Na turističnem območju Rogla - Pohorje se znova vzpostavlja blagovna znamka Okusi Rogle, s katero bodo povezali kakovostno kulinarično ponudbo, vzpostavili in nadgradili sistem ocenjevanja produktov za pridobitev znaka kakovosti Okusi Rogle ter vzpostavili mrežo ponudnikov in sistem prodajne verige lokalnih izdelkov in prodajnih mest, kar bo pripomoglo k

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

LAS "Od Polhorja do Bohorja"

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

prepoznavnosti blagovne znamke. Tu je možnost, da se v projekt vključijo lokalni ponudniki.